

Kolt den 14. oktober 2016

Til medlemmerne i
Folketingets Social- og Indenrigsudvalg
Christiansborg
1218 København K

Problem vedr. Servicelovens § 112

Silotænkning i kommunerne skader personer med stomi.

Stomiforeningen COPA henvender sig med dette brev til medlemmerne af folketingets Social- og Indenrigsudvalg i relation til de igangværende politiske forhandlinger om en reform af serviceloven. Stomiforeningen COPA er en patientforening og repræsenterer de ca. 11.000 danskere, der lever med stomi.

Stomiforeningen COPA frygter, at ændringer af serviceloven vil medføre, at stomipatienter i endnu højere grad vil blive presset til at bruge hjælpemidler, der vil ødelægge livskvaliteten for borgere med stomi og samtidig koste samfundet dyrt.

Stomiforeningen COPA anbefaler derfor at:

- Totaløkonomiske overvejelser bør indgå i alle beslutninger om udvalget af stomihjælpemidler.
- Alle stomiopererede – og ikke kun de velhavende – bør have adgang til *både* rådgivning og de hjælpemidler, der passer deres specifikke behov. Det gør en forskel for den enkelte og for samfundet.
- Tildelingen af stomihjælpemidler bør håndteres mere hensigtsmæssigt, og der bør etableres et hurtigtarbejdende udvalg, der skal undersøge, hvordan systemerne fungerer i andre lande.

I dag er der en stor udfordring med måden sociale indsatser håndteres og administreres på. Stomiforeningen COPA anerkender, at reformen er et udtryk for et behov for større økonomisk

styrbarhed på socialområdet. Stomiforeningen COPA frygter imidlertid, at kommunerne i endnu højere grad vil tænke mere i siloer og gå efter de kortsigtede effekter – i stedet for hvad der er bedst for den enkelte borger og for samfundet.

Plads til forskellighed

Personer med stomi er forskellige. Derfor er det meget individuelt, hvad der er bedst egnet for den person med stomi. Kommunerne bør således tilbyde en bred vifte af stomihjælpemidler, så den enkelte borger kan få det rette hjælpemiddel. Det gavner nemlig både livskvaliteten for den enkelte og samfundsøkonomien som helhed.

Det rette produkt medfører færre gener på grund af lækage, hudproblemer og ballooning (dvs. når posen pustes op indefra). Samtidig giver det bedste produktmatch en bedre samfundsøkonomi, blandt andet som et resultat af reduceret produktforbrug og færre konsultationer med læge, stomisygeplejerske og hospital.

Livskvaliteten stiger når hjælpemidlet passer

Når en borger bliver stomiopereret påvirker det mange forhold i hverdagen. Mange patienter skal først bruge et stykke tid til at vænne sig til netop deres hjælpemidler. Det handler især om at finde det hjælpemiddel, der kan forhindre hudproblemer, lækage, irritation og ballooning. En stor undersøgelse blandt Stomiforeningen COPAs medlemmer i 2016 viste, at risikoen for lækage reduceres med hele 70% ved et bedre produktmatch og ballooning med 33%. Samtidig reduceres hudproblemer også for en stor del af de adspurgte i undersøgelsen. Rådgivning omkring produkter og potentielle gener er derfor afgørende for, at patienten hurtigere kommer ind i en normal dagsrytme.

Bedre trivsel er billigere for kommunen og samfundet

Når stomiopererede trives og har en dagligdag uden gener fra hjælpemidlerne, betyder det samtidig mindre forbrug af produkter og færre besøg hos lægen eller stomisygeplejersken. Samtidig har det stor betydning for arbejdsevnen, hvis man har et hjælpemiddel, der ikke passer bl.a. i form af dårlig nattesøvn på grund af usikkerhed om produktet. Stomiforeningen COPAs undersøgelse fra juni 2016 viser, at produktiviteten falder med 23 % på dage efter afbrudt søvn. Dette kan have stor betydning for arbejdsevnen og motivationen til at omgå andre mennesker, hårdt fysisk arbejde, rejser etc.

I sidste ende påvirker det også arbejdsevne og produktivitet, og dermed får det også konsekvenser for samfundet. Analysen viser samtidig også, at 6 % af respondenterne i den arbejdsdygtige alder helt har trukket sig fra arbejdsmarkedet på grund af deres stomi.

Endelig viser analysen, at med den nuværende brede adgang til hjælpemidler, så er de offentlige budgetter 65 millioner kroner sundere og velstanden 41 millioner kroner større, end det havde været tilfældet uden den brede adgang. Det skyldes bl.a. de reducerede udgifter til hjælpemidler og sundhedsomkostninger, samt den højere produktivitet og senere tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Derfor er det afgørende, at kommunerne sikrer et bredt udbud og der foretages en konkret, individuel vurdering af den enkelte borgers behov.

I forlængelse heraf spiller udbudsprocessen på stomiområdet også en stor rolle, da det i Danmark fungerer uhensigtsmæssigt for patienterne. Stomiforeningen COPA anbefaler derfor, at der nedsættes et hurtigtarbejdende udvalg, der skal undersøge, hvordan systemerne er sammensat i andre lande, hvor det fungerer bedre for patienten og billigere for samfundet, eks. i Norge, Sverige, Tyskland m.fl.

Stomiforeningen COPA håber derfor, at ovenstående input vil blive taget med i betragtning under de nuværende forhandlinger. Vi stiller gerne op til uddybning og faglig sparring.

Livskvaliteten stiger når hjælpemidlet passer

Når en borger bliver stomiopereret påvirker det mange forhold i hverdagen. Mange patienter skal først bruge et stykke tid til at vænne sig til netop deres hjælpemidler. Det handler især om at finde det hjælpemiddel, der kan forhindre hudproblemer, lækage, irritation og ballooning. En stor undersøgelse blandt COPAs medlemmer i 2016 viste, at risikoen for lækage reduceres med hele 70% ved et bedre produktmatch og ballooning med 33%. Samtidig reduceres hudproblemer også for en stor del af de adspurgte i undersøgelsen. Rådgivning omkring produkter og potentielle gener er derfor afgørende for, at patienten hurtigere kommer ind i en normal dagsrytme.

Bedre trivsel er billigere for kommunen og samfundet

Hvis stomipatienten trives og har en dagligdag uden gener fra hjælpemidlerne, betyder det samtidig mindre forbrug af produkter og færre besøg hos lægen eller stomisygeplejersken. Samtidig har det stor betydning for arbejdsevnen, hvis patienten har et hjælpemiddel, der ikke passer bl.a. i form af dårlig nattesøvn. COPAs undersøgelse fra juni 2016 viser, at produktiviteten falder produktiviteten med 23 % på dage efter afbrudt søvn. Dette kan have stor betydning for arbejdsevnen og motivationen til at omgå andre mennesker, hårdt fysisk arbejde, rejser etc.

I sidste ende påvirker det også arbejdsevne og produktivitet, og dermed får det også konsekvenser for samfundet. Analysen viser samtidig også, at 6 % af respondenterne i den arbejdsdygtige alder helt har trukket sig fra arbejdsmarkedet på grund af deres stomi.

Endelig viser analysen, at med den nuværende brede adgang til hjælpemidler, så er de offentlige budgetter 65 millioner kroner sundere og velstanden 41 millioner kroner større, end det havde været tilfældet uden den brede adgang. Det skyldes bl.a. de reducerede udgifter til hjælpemidler

og sundhedsomkostninger, samt den højere produktivitet og senere tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Derfor er det afgørende, at kommunerne sikrer et bredt udbud og der foretages en konkret, individuel vurdering af den enkelte borgers behov.

I forlængelse heraf spiller udbudsprocessen på stomiområdet også en stor rolle, da det i Danmark fungerer uhensigtsmæssigt for patienterne. COPA anbefaler derfor, at der nedsættes et hurtigtarbejdende udvalg, der skal undersøge, hvordan systemerne er sammensat i andre lande, hvor det fungerer bedre for patienten og billigere for samfundet, eks. i Norge, Sverige, Tyskland m.fl.

Hos COPA håber vi derfor at ovenstående input vil blive taget med i betragtning under de nuværende forhandlinger og stiller gerne op til uddybning og faglig sparring.

Med venlig hilsen

Henning Granslev, landsformand i COPA

Vedhæftet rapporten: Værdien af et bredt udvalg af stomihjælpemidler

Med venlig hilsen

Henning Granslev, landsformand